

TALOUSARVIO 2020

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA

13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	28 409	27 929	29 260	29 626	29 996	30 372
TOIMINTAKULUT	-417 917	-449 928	-463 066	-472 328	-481 774	-491 410
TOIMINTAKATE	-389 508	-421 999	-433 806	-442 702	-451 778	-461 038

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista ja yhteisistä palveluista sekä opiskeluhuollon palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää asukkaiden oppimista, sivistystä osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Sivistystoimen keväällä 2019 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat väestönkasvu ja monimuotoistuminen, resurssiviisauden tiekartta, uusi organisaatio ja yhteisöllisyys sekä teknologinen kehitys.

Ulkopuolinen rahoitus kannustaa / rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen aiheuttavat kunnille paineita, se voi hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija segregaaion torjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohtelun -toimenpideohjelman toteuttamisessa. Palvelumme ovat alustoja yhteisölliselle ja vuorovaikutteiselle toiminnalle. Mahdollisuus osallistua vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020–2029 mukaan varhaiskasvatustarpeisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 2 904 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2 323 paikkaa laskettuna 80 % peittävyys mukaan. Tämä vastaa noin 14-16 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 116), Myyrmäen (764) sekä Tikkurilan (525) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 377 lapsella, suuralueen Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 565 lapsella. Lasten määrä kasvaa myös Hakunilan (151) sekä

Koivukylän (64) suuralueilla. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän ainoastaan Korson (-108) suuralueella.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020–2029 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 1 141 oppilaalla, joista on alakouluikäisiä 515 ja yläkouluikäisiä 626. Kasvu vastaa noin puolentoista suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (634), Tikkurila (605), ja Myyrmäki (483). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Hakunilan (-18), Koivukylän (-105), Aviapoliksen (-121) ja Korson (-380) suuralueilla.

Toimialan kärkihankkeet ovat seuraavat:

- Kasvatus- ja opetushenkilöstön saatavuus
- Resurssiviisauden tiekartta (hiilineutraalisuus)
- Digitalisaation ja tietojärjestelmien kehittäminen
 - Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän onnistunut käyttöönotto
 - Opetuksen kokonaisuudistuksen DigiOne-hankkeen toteutuksen käynnistäminen

Toimialan keskeiset tavoitteet

Tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala haluaa laajenevat oppimisympäristöt käyttöön koko kaupunkiympäristöä hyödyntäen. Ehjän oppimispolun ja oikea-aikaisen tuen varmistaminen sekä jatkon ohjaaminen on tärkeää toimialalla. Monimuotoistuvan asiakasryhmien muutoksista johtuvien palvelutarpeiden tunnistaminen on edellytys oikeiden ja laadukkaiden palveluiden järjestämisessä. Myös tiedolla johtamista päätöksenteossa ja toiminnassa edistetään.

Uuden KASOn rakenteiden ja prosessien toimeenpanoon on panostettava.

Kehitämme toimintakulttuuria ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseksi sekä selvitämme kielitarjonnan laajentamisen vaihtoehtoja esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Kehitetään työelämälähtöisen opetuksen ja yrittäjyyskasvatuksen toimintamalleja sekä toteutamme resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä.

Opetuksen kokonaisuudistus DigiOne-hankkeen toteuttaminen aloitetaan. Vuonna 2020 pilotoidaan oppimisen laadun arviointia sähköisillä välineillä.

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Isoimpana hankintakohteena on Hämeenkylässä koulun varustaminen. Västersundomin ja Seutulan koulujen perusparannuksiin liittyy vanhojen kalusteiden uusimista ja uuden oppimisympäristön hankintoja. Kv-koulun oppimisympäristöjä uudistetaan.

Kaivokselan uuden päiväkodin kalustaminen. Lisäksi on varauduttu 8 päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Lisäksi määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyvien kalustehankintoihin.

13 10 Opetuslautakunta

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTAKULUT	-67	-90	-90	-92	-94	-95
TOIMINTAKATE	-67	-90	-90	-92	-94	-95

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahaa on varattu opetuslautakunnan, ruotsinkielisen jaoston ja yksilöasioiden menoihin.

13 20 Yhteiset palvelut

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	3					
TOIMINTAKULUT	-3 355	-9 771	-5 487	-5 596	-5 708	-5 823
TOIMINTAKATE	-3 352	-9 771	-5 487	-5 596	-5 708	-5 823

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, yhteiset toiminnot, yhteiset projektit ja yhteiset palvelut sekä muu koulutus. Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja hallintopalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään yhteiset turvallisuuspalvelut, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat.

Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Muuhun koulutukseen sisältyy varaus Helsingin seudun kesäyliopistolle.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa toimii opiskelija- ja oppilashuoltoyksikkö.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Uuden Vantaan organisaation myötä uudistamme yhteisten palvelujen organisaation ja prosessit. Johtamiskäytäntöjä kehitetään toimintakulttuurin muutoksessa ja pitämällä perustehtävien suorittaminen hyvällä tasolla.

Uudistuksen yhteydessä panostamme monipuoliseen viestintään.

Uhka- ja väkivaltatilanteisiin liittyvää ohjeistusta tehostetaan.

Osallistumme aktiivisesti varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän käyttöönottoon sekä opetuksen kokonaisuudistuksen kehittämiseen DigiOne hankkeessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista tuetaan. Osallistutaan työyksikköjen sisäilmaprosessien ratkaisemiseen aktiivisesti. Robotiikkakeskuksen toimintaa kehitetään panostamalla vuosiluokkien 7-9 ja lukiokoulutuksen robotiikkataitoihin yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Tuetaan varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa sekä DigiOne -hanketta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	9 386	8 898	9 518	9 646	9 777	9 909
TOIMINTAKULUT	-185 623	-197 922	-207 201	-211 345	-215 572	-219 884
TOIMINTAKATE	-176 237	-189 024	-197 683	-201 699	-205 796	-209 975

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Perusopetuksen tulosalue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen tulosalue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 24 %. Perusopetus vastaa myös alle 17 vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Oppilasmäärän kasvuennuste vuodelle 2020 on 372 peruskoululaista enemmän kuin vuonna 2019 oppilasta. Suomenkielisiä peruskouluja on vuonna 2020 yhteensä 41 Vantaankosken koulun toiminnan lakattua elokuussa 2019.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen palvelualue on laatinut strategian kaupungin strategian pohjalta. Strategiassa on kolme osa-aluetta: 1. Taitava oppija, 2. Hyvinvoiva oppilas ja 3. Oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen.

Taitava oppija: Kaupungin strategian tavoitteena on oppimistulosten paraneminen. Nykyinen opetussuunnitelma painottaa taitoja irrallisen tiedon sijaan. Laaja-alaisen osaamisen kehittäminen sekä monipuolinen arviointi ovat opetussuunnitelman kulmakiviä. Hyvä lukutaito ja medialukutaito ovat pohjana muulle oppimiselle. Tulevaisuuden työelämää ajatellen tulee kehittää luonnontieteen ja matemaattisten aineiden opiskelua sekä ohjelmoinnin, koodauksen ja robotiikan taitoja.

Valtuuston ja opetuslautakunnan tilaaman kolmiportaisen tuen selvityksen pohjalta perusopetuksessa on laadittu kehittämisohjelma oppilaan saaman tuen kehittämisessä vuosina 2019-2021. Oppilaiden kansainvälisyys näkyy tarpeena kehittää S2-opetusta sekä kielitietoista pedagogiikkaa. Oppilaiden osaamisen arvioinnissa hyödynnetään perusopetuksen tilaamista ja kansallisista tutkimuksista saatuja tuloksia.

Hyvinvoiva oppilas: Edellytämme kouluilta toimintamallia sosiaalisten ja tunnetaitojen kehittämiseksi. Oppilaiden hyvinvoinnin seuraaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy sekä siihen puuttuminen tulee olla systemaattista.

Yhdessä muiden toimialojen kanssa kehitämme matalan kynnyksen kerhotoimintaa sekä ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa järjestämme iltapäivätoimintaa. Näillä tuetaan perheiden ja lasten välistä tasa-arvoa. Kehitämme oppilaiden osallisuutta ja vuorovaikutusta kotien kanssa.

Oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen: Oppilaanohjauksen kehittämiseksi on laadittu suunnitelma meneillään olevalle strategiakaudelle. Ohjaukseen panostetaan jo alakoulussa ja erityisesti nivelvaiheessa oppilaiden siirtyessä alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle.

Toinen painopiste on työelämäpainotteisen opetuksen kehittäminen vuosiluokilla 7-9. Lukuvuonna 2019 - 2020 kaikki 7-9. luokkien opetusta antavat koulut tarjoavat mahdollisuuden työelämäpainotteiseen opiskeluun joko luokkamuotoisesti (Jopo) tai aineopetusjärjestelmässä (Teppo).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa noudatetaan vuonna 2016 asteittain voimaan tullutta uutta opetussuunnitelmaa kaikilla perusopetuksen 9:llä vuosiluokalla.

Opiskeluhuollon yksikkö siirtyy perusopetuksen tulosalueelta kasvatuksen ja oppimisen toimialan uudeksi omaksi yksiköksi 1.1.2020.

Vuoden 2019 aikana tulee ratkaista millaisilla digitaalisilla menetelmillä ja välineillä saavutetaan tietoa, jota voidaan käyttää oppilaantuntemuksen, -arvioinnin ja toiminnan suunnittelun sekä kehittämiseen tukena niin yksikkö- kuin kuntatasolla. Digitalisaation hyödyntämistä oppimisessa sekä tiedolla johtamisessa kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti DigiOne hankkeessa, jossa perusopetuksesta on mukana kymmenkunta pilottikoulua.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

13 40 Toinen aste, lukiot

Määräraha 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	677	507	819	829	840	850
TOIMINTAKULUT	-24 679	-25 144	-26 367	-26 895	-27 433	-27 981
TOIMINTAKATE	-24 002	-24 637	-25 548	-26 065	-26 593	-27 131

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, IBDP (IB diploma programme) -tutkinto sekä kaksi aikuislukiota, joista toinen antaa etäopetusta. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen (suomenkieliset lukiot ja Vantaan ammattiopisto Varia) hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukiokoulutus uudistuu valtakunnallisesti vuosien 2019–2021 aikana. Uudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021.

Hallitusohjelmassa esitetään oppivelvollisuusiän korottamista 18 ikävuoteen, jolloin toisen asteen koulutuksesta tulisi opiskelijalle osittain maksutonta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toisen asteen koulutuksen palvelualueen visiona vuosille 2018 - 2022 on Hyvinvointia, osaamista ja menestystä – yhdessä.

Opetussuunnitelmauudistukseen valmistaudutaan kehittämällä opetusta uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opettajat tekevät muun muassa kokeiluja oppiainerajat ylittävistä opintojaksoista. Myös oppimisympäristöjä kehitetään ja hyödynnetään monipuolisesti.

Opiskelijoiden hyvinvointia edistetään tukemalla opiskelijoita henkilökohtaisten jakso- ja opintosuunnitelmien laatimisessa ja vahvistamalla opiskelijoille tarjottavaa tukea ja ohjausta. Kiusaamiseen puututaan välittömästi.

Opiskelijoiden opintomenestyksen varmistamiseksi ja jatko-opintoihin sijoittumisen edistämiseksi kehitetään yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Lisäksi lukiodien yhteistyönä

kehitetään uusia kansainvälisen toiminnan muotoja ja selvitetään mahdollisuuksia englanninkielisten kurssien järjestämiseen osana yleislukioiden opetusta. Varmistetaan, että lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on riittävästi suhteessa perusopetuksen päättävien ikäluokkaan.

Yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä vahvistetaan kehittämällä opiskelijoiden ja opettajien valmiuksia rakentamaan vuorovaikutukseen. Lisäksi oppilaitosten toimintakulttuuria kehitetään siten, että se kannustaa osaamisen jakamiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opetussuunnitelmauudistukseen valmistaudutaan vuonna 2020 paikallisella opetussuunnitelmatyöllä ja LUOVA – lukiokoulutuksen opetussuunnitelmauudistus Vantaalla -hankkeen kehittämistoiminnan myötä. Muita lukiokoulutuksessa vuonna 2020 käynnissä olevia kehittämishankkeita ovat: Pääkaupunkiseudun lukiokoulutuksen tutorverkosto, PKS lukiot digiaikaan 2019 -hanke, Tiloista oppimisen ympäristöiksi -hanke sekä mahdollinen työelämäyhteistyön jatkohanke. Lukiot ovat mukana opetuksen järjestelmä- ja palvelukokonaisuuden uudistukseen tähtäävässä DigiOne hankkeessa.

Perusopetuksen päättävien ikäluokkien kasvuun varaudutaan lisäämällä aloituspaikkoja ja tarkentamalla suunnitelmia aloituspaikkojen lisäyksestä ja tarvittavista tilaratkaisuista.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

13 70 Toinen aste, ammatillinen koulutus

Määräraha 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 895	2 278	1 800	1 821	1 843	1 865
TOIMINTAKULUT	-32 858	-35 914	-35 256	-35 962	-36 681	-37 414
TOIMINTAKATE	-30 963	-33 636	-33 457	-34 140	-34 837	-35 549

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa järjestämisluvan mukaista ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Vastaamme osaltamme siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja että tutkinnon suorittaneet työllistyvät.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on, että järjestämisluvan mukainen opiskelijavuosimäärä saavutetaan ja kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat tutkinnonosat tai tutkinnon henkilökohtaisen osaamisenkehittämissuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on myös tarjota

hakijoille mahdollisuus joustavaan koulutukseen hakeutumiseen huomioiden hakijoiden yksilölliset tarpeet.

Erityisenä tavoitteena on kehittää keskeyttämisen vähentämistä uusien toimintamallien ja kehittämistyön myötä. Nuorisopalvelujen työntekijät, Varian opettajat ja opiskeluhuollon työntekijät ovat yhdistäneet osaamisensa ja voimavaransa toimintamallissa, joka on tavoitteena vakinaistaa osaksi ammatillisen koulutuksen toimintaa.

Tavoitteena on kehittää osaamisperusteista opetusta ja ohjausta ottamalla käyttöön aiempaa monipuolisempia oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia oppimisen tapoja opiskelijoiden yksilöllisten valintojen tukemiseksi. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Organisaatorakenne vastaa toiminnan kehittämistarpeiden toteuttamista ja vuoden 2020 aikana organisaation toiminta pyritään vakiinnuttamaan ja kehittämään toimintaa edelleen. Toiminnassa varmistetaan tiimien ja henkilöstön osaaminen sekä työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistaminen. Tavoitteena on vastata alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Painopisteenä on edelleen laajempi kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ammatillisen koulutuksen toiminta- ja rahoituslainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Säädökset tulevat voimaan vaiheittain vuoden 2021 loppuun mennessä. Säädös- ja järjestämislupamuutokset ovat edellyttäneet ja edellyttävät edelleen koulutuksen järjestäjältä oman toiminnan ja palveluiden muuttamista uusien säädösten ja määräysten mukaiseksi. Uuden toimintamallin edellyttämät rakenteelliset muutokset on tehty vuosien 2018 ja 2019 aikana. Vuoden 2020 kehittämisen painopisteenä on varmistaa ja vakiinnuttaa toimintamallien ja prosessien toiminta tavoitteiden mukaisesti hyödyntäen tiedolla johtamisen välineitä ja menetelmiä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	15 762	15 664	16 541	16 740	16 940	17 144
TOIMINTAKULUT	-159 330	-168 731	-175 734	-179 249	-182 834	-186 491
TOIMINTAKATE	-143 569	-153 067	-159 193	-162 510	-165 894	-169 347

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä 6-vuotiaille Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tämä aiheuttaa merkittäviä haasteita pätevän henkilöstön saatavuudessa.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2020 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2019 (-13 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrä alenee edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin arviolta 182. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 228.

Varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2019 alussa 26,6 prosenttia eli useampi kuin joka neljäs. Arvion mukaan vieraskielisten väestön osuus kasvaa edelleen vuonna 2020.

Varhaiskasvatuksen uuden ohjausjärjestelmän käyttöönotto aloitetaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajia, kehityksen ja oppimisen tuen lastenhoitajia ja taidepedagogeja lisätään kolmiportaisen tuen selvityksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi kouluttautumista tuetaan edelleen kolmen kuukauden palkallista opintovapaalla.

Vantaan varhaiskasvatus on laatinut Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) laatuindikaattoreiden pohjalta kunnallisen laadun arviointimallin vuonna 2019, jonka käyttöönottoa jatketaan. Malliin sisältyvää kehittävän palautteen arviointitietoa hyödynnetään varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä.

Seuren alueellinen varahenkilö- ja sijoittelupalvelu laajenee kaupunkitasoiseksi.

Psykologi- ja kuraattoripalveluja laajennettiin koskemaan alle 6-vuotiaita lapsia pilottina varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lukien. Oppilas- ja opiskeluhuollon yksikköön palkattiin kolme psykologia ja kolme kuraattoria palvelun toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa.

Toimintamallia arvioidaan vuoden 2020 aikana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman osana.

Varhaiskasvatus laajentaa yhteistyössä aikuisopiston kanssa suomen kielen opetusta maahanmuuttajataustaisille kotivanhemmille lisäämällä edelleen ryhmien määrää avoimissa päiväkodeissa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varhaiskasvatuksen uusi ohjausjärjestelmä on otettu onnistuneesti käyttöön. Uusi työvuorosuunnitteluohjelma parantaa henkilöstösuunnittelua päiväkodeissa.

Varhaiskasvatukseen perustetaan kolme avointa kohtaamispaikkaa.

Keskitettyä palveluohjaus -toimintamallia kehitetään arvioinnin pohjalta.

Vantaan varhaiskasvatus toteuttaa resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimenpiteitä omalta osaltaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2020 valmistuu kaksi uutta kunnallista päiväkotia, Veturin päiväkotitikkurilaan ja Kaivoksen päiväkotitikkurilaan (valmistuminen siirtynyt vuodelta 2019). Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotitikkurila- ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Yksityisiä päiväkoteja valmistuu Myyrmäkeen kaksi vuonna 2020.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2019–2029 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 2 904 lapsella. Kasvu vastaa 12-15 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 116), Myyrmäen (764) sekä Tikkurilan (525) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 377 lapsella, suuralue Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 565 lapsella. Lasten määrä kasvaa myös Hakunilan (151) sekä Koivukylän (64) suuralueilla. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän ainoastaan Korson (-108) suuralueella.

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa kasvaa myös palvelujen peittävyysnoustessa. Lapsia tulee enenevässä määrin varhaiskasvatukseen kotihoidosta. Varhaiskasvatuksessa on ollut 80,4 % varhaiskasvatusikäisistä toukokuussa 2019, kun vuotta aikaisemmin heitä oli 77,6 %.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksusyksikön organisointi on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yksityisille palveluntuottajille ei makseta enää starttirahaa toiminnan käynnistämiseksi.

Meneillään olevat hankkeet vuonna 2020

* Innovatiivinen KOTA esi- ja po:ssa (yhteishanke)

Avustusta käytetään tsemppariopettajamallin kehittämiseen, jossa luokanopettajan ja esiopetuksen opettajan toiminnallista yhteistyötä vahvistetaan ja kehitetään esiopetusikäisten lasten koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi.

* KOTA esi- ja po:ssa (yhteishanke)

Avustusta käytetään esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vahvistamiseen palkkaamalla nivelvaiheeseen perusopetuksen ja esiopetuksen yhteisiä laaja-alaisia erityisopettajia.

* Varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistäminen

Tavoitteena on kehittää samanaikaisopettajuuden käytäntöjä ja pedagogisia toimintamalleja, joilla vahvistetaan tasa-arvoisia oppimisen edellytyksiä ja matemaattisen ajattelun kehittymistä hyödyntäen luontopedagogiikkaa. Avustuksella palkataan lisähenkilöstöä haastaville alueille.

* kaksikielisen opetuksen laajentaminen esi- ja po:ssa

Tavoitteena on kielikylpyopetuksen ja laajamittaisen kaksikielisen opetuksen monipuolisen verkostotoiminnan ja opetuksen kehittäminen, sekä toimivat ja eheät kielipolut. Tavoitteena on kieli- ja kulttuuricoach -toiminnan aloittaminen kielirikasteisessa varhaiskasvatuksessa.

* Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen varhaiskasvatuksessa (kokeellinen oppimisympäristö goes metsä)

Tavoitteena on kokeilla metsä- ja luontoympäristön mahdollisuuksia eriarvoistumiskehityksen hillitsemiseksi. Kehittämisen keskiössä ovat lasten matemaattisen ja luonnontieteellisen ajattelun tukeminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	652	582	582	589	596	603
TOIMINTAKULUT	-11 759	-12 356	-12 930	-13 189	-13 453	-13 722
TOIMINTAKATE	-11 108	-11 774	-12 348	-12 600	-12 857	-13 118

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano sekä ruotsinkielisten palvelujen koordinointi Vantaalla.

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalue järjestää varhaiskasvatusikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa yhteistyössä Varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palvelusetelillä. Opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston päätöksen (9.8.2018) mukaan ruotsinkielinen esiopetus on siirretty osaksi ruotsinkielistä varhaiskasvatusta 1.8.2019 alkaen. Ruotsinkielinen esiopetus on vuodesta 2008 ollut osa ruotsinkielistä perusopetusta. Esiopetus järjestetään lukuvuonna 2019-2020 pääsääntöisesti edelleen alakoulujen tiloissa. Uutta varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta on alettu toteuttamaan asteittain Vantaalla 1.9.2018 voimaan astuneen uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti. Ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut liittyvät varhaiskasvatuksessa käyttöön otettavaan uuteen ohjausjärjestelmään.

Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019 ja lukion uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021. Ylioppilaskirjoitukset ovat digitalisoituneet vuodesta 2016 alkaen, keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutettiin sähköisesti.

Ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Praktikumissa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielinen palvelualue on 1.1.2020 lähtien vastuussa kaupungin ruotsinkielisten palvelujen koordinoinnista. Päällimmäinen tehtävä on, että Vantaan ruotsinkieliset asukkaat löytävät palvelua omalla äidinkielellä. Eri palvelualojen virkamiesten ruotsinkielentaito on kartoitettava, jotta ruotsinkielisiä asukkaita pystytään ohjaamaan omaa äidinkieltä osaavien virkamiesten luokse. Ruotsin kielen lyhytkurssien tarjontaa kaupungin virkamiehille on lisättävä. Päivitetään kaikki sähköisten tiedotuskanavien ruotsinkieliset tekstit, kuten vanda.fi, ja Vandaguiden.

Uuteen tehtävään kuuluu palvelualueille tiedottaminen kielilain asettamista vaatimuksista ja oikeuksista, yhdessä Svenska Kommitenin ja kaksikielisyysohjauksen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ruotsinkielinen esiopetus toteutetaan tulosalueen perusopetuksen sijasta tulosalueen varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lähtien. Toiminnan uudelleen järjestely vaatii perusopetuksen rehtoreiden ja päiväkodinjohtajien tiivistä yhteistyötä.

Helsingin kaupunki on irtisanonut erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta koskevan sopimuksen. Uusi Helsingin kaupungin kanssa solmittu sopimus kattaa ainoastaan pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien oppilaiden opetuksen, joten ruotsinkielisten palveluiden tulosalueen on itse vastattava muiden erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta. Oppilaitten tukipolkuja on tarkistettava. Pienryhmäopetus keskitetään Dickursby skolaan ja Helsingin skolaan.

Lukiolain vaatimat muutokset sekä uuden opetussuunnitelman valmistelu ohjaavat lukion lukuvuoden toimintaa. Lukioon palkatun erityisopettajan myötä opiskelijoilla on mahdollisuus saada uudenlaista yksilöllistä erityisopetusta. Helsingin gymnasiumin opiskelijat voivat valita joko yleislinjan tai globaalikasvatuksen linjan. Virtuaaliopetuksen yhteistyö jatkuu lukuvuonna 2019–2020 GNet-yhteistyön merkeissä. Helsingin gymnasiumsissa jatketaan sekä koulun sisäisten että ulkopuolisten oppimisympäristöjen kehittämistä yhteistyössä Vantaan elinkeinoelämän ja kansainvälisten ystäväkoulujen kanssa. Helsingin gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön.

Ammattioppilaitos Prakticumin kanssa tehtävä kaksoistutkintoon johtava yhteistyö on irtisanottu. Helsingin gymnasiumin opettajat ovat opettaneet kursseja Prakticumissa yhteensä noin yhden opettajan verran vuosityötunteja. Yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomitutkintoon johtavien kurssien suorittamisen jo lukio-opintojen aikana jatkuu ennallaan.

Palvelualue on aloittanut kolmevuotinen pedagogisen osaamisen kohentamisprojektin yhdessä Challenging Learning -nimisen yhteistyökumppanin kanssa. Projekti pohjaa kaupungin strategiaan ja visioon: se on tutkimus- ja todistusperustainen, kannustava ja antaa näkyviä oppimistuloksia. Kyse ei ole uuden menetelmän käyttöönotosta, vaan lähestymistavan kehittämisestä opetuksen ja opiskelijoiden oppimiseen. Projektin päämäärä on työkalujen luominen opetuksen ja opettajien ammattitaidon arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut